

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Co/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 1412204913
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1412204913.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a členov senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Ing. Maria Dubaňa, v právnej veci žalobcu P. K. O., nar. XX. H. XXXX, B., P. XXXX/X, zastúpeného HARGAŠ LEGAL, s. r. o., IČO: 47 251 361, Bratislava, Bajkalská 711/17, proti žalovanému obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., IČO: 00 151 700, Bratislava, Dostojevského rad 4, o náhradu škody, takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2023 č.k. 3C/1/2020-330, p o t v r d z u j e.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) uznesením zo dňa 28. apríla 2023, sp. zn. 3C/1/2020 zastavil konanie podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP v celom rozsahu.

2. Z odôvodnenia vyššie označeného uznesenia vyplýva, že podaním doručeným súdu dňa 06. apríla 2023 zoberal žalobca žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na späťvzatie žaloby v celom rozsahu a súhlas žalovaného so späťvzatím, súd bez ďalšieho rozhodol o zastavení konania podľa § 145 ods. 1 CSP.

4. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 256 ods. 1 CSP. Poukázal, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania, keď žalobu zoberal späť bez uvedenia dôvodu, a preto žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá úradník.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca odvolanie zo dňa 30. mája 2023. Navrhol, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnuté uznesenie tak, že žalobcovi prizná nárok na trovy konania vo výške 61,59 %.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) konajúci ako funkčne príslušný odvolací súd v zmysle § 34 ods. 3 CSP v znení zákona č. 398/2022 Z. z. z 10. novembra 2022, účinný od 1. júna 2023, ktorým sa zmenil zákon č.150/2022 Z. z., preskúmal odvolanie, ktoré bolo podané v lehote, oprávnenou osobou, v rozsahu vymedzenom v odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je prípustné (§ 357 písm. o) CSP), avšak nie je dôvodné, preto rozhodnutie Krajského súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

7. Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že späťvzatie žaloby predstavuje jedno z dispozičných oprávnení žalobcu a je prejavom jeho autonómnej vôle, spôsobilým ovplyvňovať priebeh konania prebiehajúceho na základe ním podanej žaloby. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je právne významné len to, ktorá zo strán sporu zaviniť zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniť zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Skutočnosť, či bola žaloba podaná pôvodne dôvodne, je pre rozhodnutie o trovách konania právne bezvýznamná. Posúdenie, či žaloba bola podaná (ne)dôvodne, je predmetom rozhodovania súdu vo veci samej, a nie je predmetom skúmania pri vydaní procesného rozhodnutia o zastavení konania. V rozhodovanej veci žalobca späťvzatie žaloby neodôvodnil. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom prvoinštančného súdu, že žalobca procesne zaviniť zastavenie konania, v dôsledku čoho vecne správne rozhodol, ak žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

8. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené, za neopodstatnenú vyhodnotil odvolaciu argumentáciu žalobcu, keď žiadal súd, aby mu priznal nárok na trovy konania vo výške 61,59 %.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s prihliadnutím na to, že im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).